

Z A P I S N I K
sa 38. sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 8. maja 2015. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 5 minuta.

Predsjedavao je Mevludin Nuhodžić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Snežana Jonica, Velizar Kaluđerović i Darko Pajović.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali predstavnici Ministarstva odbrane: zamjenik komandanta Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore potpukovnik Namik Arifović, načelnik Operativnog odjeljenja u Vazduhoplovstvu VCG potpukovnik Toni Sič i direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka Savo Vučinić; Ministarstva unutrašnjih poslova: rukovodilac Operativno komunikacionog centra Uprave policije 122 i član Nacionalnog odbora za bezbjednost u civilnom vazduhoplovstvu Mladen Marković i nadležni službenik Direktorata za vanredne situacije za Vazduhoplovni spasilački koordinacioni centar Đorđe Vujović; Ministarstva saobraćaja i pomorstva: ministar Ivan Brajović i generalni direktor Direktorata za vazdušni saobraćaj Nebojša Krstajić; Avio-kompanije „Montenegro Airlines“: predsjednica Odbora direktora Daliborka Pejović, izvršni direktor Živko Banjević, koordinator za bezbjednost Miloš Vučinić i direktor security sistema Velizar Darmanović; Aerodroma Crne Gore A.D.: direktor Aerodroma Podgorica Dragan Milanović; Agencije za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore: direktor Dragan Đurović i pomoćnik direktora Renato Brkanović; i Kontrole letenja Srbije i Crne Gore SMATSA doo Beograd: načelnik Terminalne kontrole letenja Podgorica Šemsudin Redžepagić.

Shodno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustvovala i predstavnica NVO Institut »Alternativa«, saradnica na projektima Aleksandra Vavić.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić podsjetio je da je, u skladu sa članom 3 stav 3 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, zatražio od nadležnih institucija dostavljanje detaljnih informacija povodom krivičnog djela ubistva počinjenog 17. aprila 2015. godine na štetu Saše Markovića o preduzetim aktivnostima u postupku rasvjetljavanja ovog i svih drugih neriješenih ubistava i, s tim u vezi, predložio donošenje odluke o kontrolnom saslušanju Vrhovnog državnog tužioca, ministra unutrašnjih poslova i vršioca dužnosti Agencije za nacionalnu bezbjednost na temu nerasvjetljenih ubistava u Crnoj Gori.

Zamjenica predsjednika Odbora Snežana Jonica iskazala je podršku navedenom predlogu i istakla da Socijalistička narodna partija podržava inicijativu da se od relevantnih institucija pribave informacije kako o konkretnom slučaju, tako i u pogledu drugih nerasvjetljenih ubistava u Crnoj Gori. Dalje je ukazala na potrebu da Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agencija za nacionalnu bezbjednost dostave informaciju Odboru o sprovođenju Zakona o unutrašnjim

poslovima i Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, u dijelu koji se odnosi na odredbe koje tretiraju pitanje penzionisanja službenika.

Član Odbora Velizar Kaluđerović podržao je inicijativu o donošenju odluke o kontrolnom saslušanju i ocijenio važnim precizno definisanje termina kada će se Odbor suštinski baviti problematikom ukupnog stanja bezbjednosti u Crnoj Gori. U prilog iznijetom je, između ostalog, istakao da je sistem bezbjednosti doživio najozbiljniji zastoj proteklih godina, a da se bezbjednosni problemi gomilaju u vidu jačanja organizovanog kriminala, te da isti predstavlja ključno pitanje nacionalne bezbjednosti. Poslanik Kaluđerović se u nastavku, takođe, osvrnuo i na druga aktuelna pitanja u bezbjednosnom sektoru, podsjetivši na zakonske mehanizme za sprovođenje parlamentarnog nadzora i kontrole od strane Odbora za bezbjednost i odbranu u ovoj oblasti.

Predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić je ocijenio konstruktivnom raspravu na 35. sjednici ovog radnog tijela i ukazao da će, saglasno dosadašnjoj praksi, posebna pažnja biti posvećena implementaciji usvojenih zaključaka.

Poslanik Obrad Mišo Stanišić je istakao da Odbor u svom radu tretira sve ključne teme u sektoru odbrane i bezbjednosti, podsjetio da su nedavno usvojene izmjene i dopune Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost i ukazao da će u godišnjem izvještaju za tekuću godinu biti sadržane informacije o implementaciji odredbi Zakona koje se odnose na penzionisanje službenika.

U skladu sa iznijetim, Odbor je usvojio radni zaključak da, saglasno članu 3 stav 3 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, od Ministarstva unutrašnjih poslova zatraži informaciju o načinu sprovođenja člana 109b Zakona o unutrašnjim poslovima, sa posebnim osvrtom na podatke o broju lica koja su podnijela zahtjev, kao i broju lica kojima je isti odobren; kriterijume za davanje saglasnosti ministra, te informaciju o kvalifikacionoj strukturi podnosilaca zahtjeva i poslovima na koje su bili raspoređeni; kao i da od Agencije za nacionalnu bezbjednost zatraži informaciju o načinu sprovođenja člana 52b Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost sa posebnim osvrtom na razliku između broja lica koja ispunjavaju uslove za penziju i broja lica koja su navedeno pravo ostvarila.

Nakon uvodnog obrazloženja, za sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

- 1. DONOŠENJE ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU VRHOVNOG DRŽAVNOG TUŽIOCA, MINISTRA UNUTRAŠNJIH POSLOVA I VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA AGENCIJE ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST NA TEMU NERASVIJETLJENIH UBISTAVA U CRNOJ GORI**
- 2. KONSULTATIVNO SASLUŠANJE NA TEMU „RAZMATRANJE STANJA U OBLASTI BEZBJEDNOSTI VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA I VAZDUŠNOG PROSTORA“**

3. PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O TAJNOSTI PODATAKA

4. TEKUĆA PITANJA

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da 38. sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, koji predlog je jednoglasno podržan.

Prva tačka dnevnog reda: DONOŠENJE ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU VRHOVNOG DRŽAVNOG TUŽIOCA, MINISTRA UNUTRAŠNJIH POSLOVA I VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA AGENCIJE ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST NA TEMU NERASVIJETLJENIH UBISTAVA U CRNOJ GORI

Odbor je na osnovu člana 9 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane jednoglasno donio Odluku o kontrolnom saslušanju Vrhovnog državnog tužioca, ministra unutrašnjih poslova i vršioca dužnosti direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost na temu nerasvijetljenih ubistava u Crnoj Gori. Takođe, postignuta je saglasnost da termin održavanja predmetne sjednice bude naknadno utvrđen.

Druga tačka dnevnog reda: KONSULTATIVNO SASLUŠANJE NA TEMU „RAZMATRANJE STANJA U OBLASTI BEZBJEDNOSTI VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA I VAZDUŠNOG PROSTORA“

Prije prelaska na raspravu o ovoj tački dnevnog reda, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić je podsjetio na raniju inicijativu poslanika Borislava Banovića da se navedena tema tretira na sjednici ovog radnog tijela i istakao da su, saglasno odredbama Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, a na osnovu upućenog zahtjeva, Odboru dostavljene informacije koje tretiraju pitanje stanja u oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora iz domena nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva odbrane.

U uvodnom obraćanju, ministar saobraćaja i pomorstva Ivan Brajović upoznao je članove Odbora sa nadležnostima institucije kojom rukovodi u predmetnoj oblasti, sa posebnim osvrtom na primjenu Zakona o vazdušnom saobraćaju. Dalje je ukazao da se pravila definisana odredbama navedenog Zakona i pratećih podzakonskih akata primjenjuju i na operacije vojnih vazduhoplova samo u slučaju da se iste obavljaju po pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva –ICAO. U nastavku je podsjetio da je na osnovu člana 137 stav 1 Zakona o vazdušnom saobraćaju Vlada Crne Gore donijela Odluku o osnivanju Nacionalnog odbora za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva i istakao da se nadležnosti navedenog tijela sastoje od praćenja sprovođenja preventivnih mjera utvrđenih Nacionalnim programom, kao i mjera za otklanjanje posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjem civilnog vazduhoplovstva, praćenja

primjene i sprovođenja bezbjednosnih mjera na aerodromima, analiziranja nivoa opasnosti i odlučivanje o primjeni određenog nivoa dodatnih pojačanih mjera bezbjednosti koje će se preduzeti i implementirati na aerodromu, rukovođenja akcijama u kriznim situacijama i vršenja i drugih poslova od interesa za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva. Ministar je, u nastavku, ukazao da je Vlada Crne Gore, na predlog Nacionalnog odbora za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva, donijela Nacionalni program bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i Nacionalni program kontrole kvaliteta bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva. Kao jednu od nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva, koja usko povezuje civilni i vojni vazdušni saobraćaj, istakao je sprovođenje koncepta Fleksibilne upotrebe vazdušnog prostora tj. koncepta koji podrazumijeva optimizaciju korišćenja vazdušnog prostora za civilne i vojne operacije, kreiranog od strane Evropske komisije. Imajući u vidu da se svrha navedenog oglada u korišćenju vazdušnog prostora Crne Gore na optimalan način od svih učesnika u vazdušnom saobraćaju, ministar je ukazao da postoji koordinacija civilnih i vojnih kontrolora letenja i istakao da, u pogledu terminalne kontrole letenja u Podgorici, nadzor, kontrolu i regulisanje vazdušnog saobraćaja obavljaju civilni kontrolori, a da se svi statistički podaci o vazdušnom saobraćaju dostavljaju Vojsci Crne Gore. Ministar Brajović je ukazao i da je Vlada Crne Gore, u cilju sprovođenja koncepta Fleksibilne upotrebe vazdušnog prostora, na sjednici od 13. septembra 2012. godine donijela Odluku o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazdušnim prostorom, te upoznao članove sa njegovim sastavom i nadležnostima. Takođe, istakao je da je Crna Gora harmonizovala pravni okvir u ovoj oblasti sa evropskom legislativom.

Direktor Agencije za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore Dragan Đurović je ocijenio veoma dobrim stanje u ovoj oblasti, te ukazao da je navedeni stav potkrijepljen egzaktnim podacima do kojih se došlo na osnovu sprovedenih kontrola od strane inspektora Agencije, ali i drugih međunarodnih institucija i organizacija. Dalje je podsjetio da je u protekloj godini izvršeno 69 inspekcijiskih kontrola koje su obuhvatale sve subjekte civilnog vazduhoplovstva, pojasnivši metodologiju za njihovo sprovođenje. Kao važan mehanizam u radu Agencije izdvojio je tzv. tajni nadzor, predstavio primjere u ovoj oblasti i apostrofirao značaj međunarodnih revizija. Pored navedenog, ukazao je na važnost blagovremene realizacije projekta „Jedna bezbjednosna kontrola“, na osnovu koje su stečeni uslovi za podnošenje formalnog zahtjeva Evropskoj komisiji za priznavanje usaglašenosti crnogorskih sa standardima Evropske unije u ovoj oblasti. Direktor Agencije se, takođe, osvrnuo i na bezbjednosne vježbe sprovedene u prethodnom periodu, a koje se odnose na simulaciju kriznih situacija.

Predsjednica Odbora direktora Avio-kompanije „Montenegro Airlines“ Daliborka Pejović je ukazala da su operativne službe sa kojima raspolažu potpuno kadrovski, stručno i u punom kapacitetu afirmisane kada je u pitanju realizacija aktivnosti i sprovođenje redovnih obaveza. U nastavku je podsjetila na finansijske probleme sa kojima se Avio-kompanija suočava, ali i apostrofirala da se isto ne održava na obavljanje djelatnosti u oblasti bezbjednosti, kao ni na planove obuka i osposobljavanja kadrova za visoko sofisticirane poslove koje nameću interne procedure, te međunarodni standardi i obaveze. Predsjednica Odbora direktora je dalje podsjetila na smanjen broj primjedbi prilikom vršenja inspekcijiskog nadzora i naglasila da jedan od izazova u narednom periodu jeste bezbjednosna kultura. Dalje je ukazala da će Kompanija nastojati da zadrži stručni, postojeći kadar sa kojim raspolaže i napravila osvrt na procedure koje tretiraju pitanja upotrebe ličnih podataka.

Zamjenik komandanta Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore potpukovnik Namik Arifović je ukazao da je 2011. godine Vlada Crne Gore postavila smjernice za uspostavljanje sistema u oblasti nadzora i kontrole vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora Crne Gore, koji se bazira na tri osnovna principa: uspostavljanje nacionalnog sistema sposobnog za samostalan nadzor i kontrolu vazdušnog prostora; uspostavljanje integrisanog nacionalnog civilno-vojnog sistema za nadzor i kontrolu vazdušnog prostora Crne Gore, te uspostavljanje regionalne i šire evroatlantske saradnje i razmjene podataka u skladu sa standardima NATO i Evropske unije. S tim u vezi, ukazao je da centralni element navedenog sistema predstavlja Vazduhoplovni operativni centar (VOC), koji će se nalaziti na vojnom aerodromu Golubovci i raspolagati: radarskom slikom vojnog radara, radarskom slikom i podacima od Kontrole letenja Srbije i Crne Gore-SMATSA doo Beograd o civilnom saobraćaju, kao i NATO podacima o situaciji u vazdušnom prostoru, pri čemu je ASDE (Air Situation Data Exchange) program prvi korak u njegovom funkcionisanju. Dalje je podsjetio na zaključak da je najpodesniji način rješavanja pitanja kontrole i nadzora vazdušnog prostora za zemlje Balkana regionalan pristup, te da je na osnovu navedenog kreiran BRAAD projekat (Balkan Regional Approach to Air Defence) kao multinacionalna inicijativa NATO sa ciljem modernizacije sposobnosti zaštite vazdušnog prostora država na Balkanu, jačanja interoperabilnosti među njima, te smanjenja troškova kroz zajedničku nabavku potrebnih sredstava. Na ovaj način bi se izbjeglo dupliranje kapaciteta, a svaka od zemalja regiona koja treba da riješi navedeno pitanje (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija i Albanija) pružila bi svoj doprinos u cilju ostvarivanja kompaktne radarske slike. Zamjenik komandanta Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore se u nastavku, između ostalog, osvrnuo i na proces dobijanja odluke NATO da se Crnoj Gori odobri uključenje u program „ASDE“ i preduzete korake na usaglašavanju dokumenata i sporazuma sa Alijansom i Ministarstvom odbrane Republike Hrvatske, koji omogućavaju implementaciju programa i nabavku potrebne informaciono-komunikacione opreme. Takođe je predstavio tri faze u realizaciji projekta nadzora vazdušnog prostora Crne Gore. Prva faza odnosi se na uspostavljanje Vazduhoplovnog operativnog centra, druga ima za cilj nabavku sistema za komandovanje i kontrolu, dok treća podrazumijeva nabavku i instalaciju radara na lokaciji Vrsuta.

Rukovodilac Operativno komunikacionog centra Uprave policije 122 i član Nacionalnog odbora za bezbjednost u civilnom vazduhoplovstvu Mladen Marković predstavio je aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova u predmetnoj oblasti, cijeneći da je nivo bezbjednosti u obavljanju civilnog vazdušnog saobraćaja bio na zadovoljavajućem nivou. Takođe je istakao da u protekloj godini nije registrovan nijedan bezbjednosni incident. S tim u vezi, ukazao je da nije odobren ulazak u Crnu Goru za 110 putnika, dok je 226 lica spriječeno u izlasku iz države po različitim osnovama, kao i da je među putnicima registrovano 796 bezbjednosno interesantnih lica, o čemu su obaviještene i nadležne institucije. U saradnji sa nacionalnom avio-kompanijom deportovano je 248 lica iz drugih država u Crnu Goru, dok je ekstradicija izvršena za 48 lica u prošloj godini.

Nadležni službenik Direktorata za vanredne situacije za Vazduhoplovni spasilački koordinacioni centar Đorđe Vujović predstavio je nadležnosti Centra za traganje i spašavanje u slučaju pada vazduhoplova, ističući kompleksnost navedenog sistema, visoku cijenu njegovog održavanja, a sve u cilju usklađenosti standarda sa međunarodnim kriterijumima.

Predstavnik Kontrole letenja Srbije i Crne Gore SMATSA doo Beograd, načelnik Terminalne kontrole letenja Podgorica Šemsudin Redžepagić ukazao je na važnost redovnog i

ekspeditivnog pružanja usluga u ovoj oblasti i predstavio učinjeno na planu modernizacije na aerodromima Podgorica i Tivat.

Direktor Aerodroma Podgorica Dragan Milanović podsjetio je da su na oba aerodroma formirani lokalni odbori za bezbjednost, te pojasnio njihovu strukturu i dinamiku rada. Pored navedenog, osvrnuo se i na aktivnosti koje sprovode aerodromske službe bezbjednosti, kao i na sprovedene inspekcije, stanje opreme, te na potrebu modifikovanja u procesu javnih nabavki, kako bi se iste mogle realizovati u skladu sa postavljenim rokovima. U nastavku je, između ostalog, govorio i o uspostavljenim procedurama i principu zaštite podataka o ličnosti, te problemu tzv. nemirnih putnika i, s tim u vezi, potrebom za modifikacijom legislativne u konkretnom slučaju.

U raspravi su učestvovali: Borislav Banović, Suljo Mustafić i Velizar Kaluđerović.

Član Odbora Borislav Banović je, u svom izlaganju, između ostalog ukazao na važnost upoznavanja članova ovog radnog tijela sa predmetnom temom i iskazao interesovanje za više informacija u pogledu postojećih sposobnosti i kadrovske odnosno tehničke opremljenosti, kao i u pogledu reagovanja i sprovođenja procedura u slučaju bezbjednosnih incidenata.

Poslanik Suljo Mustafić je ocijenio potrebnim održavanje više sjednica u postojećem formatu sa ciljem upoznavanja javnosti sa realnim stanjem u ovoj oblasti. Dalje je ukazao na neophodnost nastavka ulaganja kako bi se dostigli i zadržali odgovarajući standardi na planu tehničke opremljenosti i kadrovske osposobljenosti, sa posebnim osvrtom na kontinuiranu edukaciju i kreiranje uslova kompatibilnih međunarodnim kriterijumima. Pored navedenog, poslanik Mustafić je istakao da, u domenu mogućeg, uvažavajući realnu procjenu aktuelnog trenutka, treba raditi na osavremenjavanju crnogorske flote i pozitivnim ocijenio dostignute standarde ishrane, kada su u pitanju duži letovi koje realizuje nacionalna avio-kompanija.

Član Odbora Velizar Kaluđerović je pozitivnim ocijenio kvalitet iznijetih informacija od strane predstavnika nadležnih institucija na predmetnoj sjednici. U pogledu plana koji predviđa tri faze u realizaciji projekta nadzora vazdušnog prostora Crne Gore, poslanik se interesovao da li je bilo prostora za uspostavljanje Vazduhoplovno operativnog centra u skorijem roku nego što je planirano, te zatražio pojašnjenje o načinima i modelima kroišćenja fondova Sjedinjenih Američkih Država za nabavku sistema za komandovanje i kontrolu, kao i za nabavku i instalaciju radara na lokaciji Vrsuta.

Nakon sprovedene rasprave i odgovora predstavnika nadležnih insitucija i organizacija na pitanja članova ovog radnog tijela, Odbor je na osnovu člana 8 stav 5 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Skupštini podnio

I Z V J E Š T A J
O
REZULTATIMA KONSULTATIVNOG SASLUŠANJA
NA TEMU „RAZMATRANJE STANJA U OBLASTI BEZBJEDNOSTI VAZDUŠNOG
SAOBRAĆAJA I VAZDUŠNOG PROSTORA“

Odbor je, u prisustvu ministra saobraćaja i pomorstva i predstavnika Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova, Agencije za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore, Avio-kompanije „Montenegro Airlines“, Akcionarskog društva „Aerodromi Crne Gore“ i Kontrole

letenja Srbije i Crne Gore SMATSA DOO iz Beograda, informisan o stanju u oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora u Crnoj Gori.

Ovom prilikom, Odbor je kao polaznu osnovu za raspravu koristio: Informaciju koja se odnosi na pitanje stanja u oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora iz domena nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, Informaciju Ministarstva odbrane o nadzoru, kontroli i zaštiti vazdušnog prostora i Informaciju o stanju u oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora iz domena nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

U kontekstu rasprave po temi, Odbor se bavio pitanjima strukture i organizacije vazduhoplovne sigurnosti u Crnoj Gori, u smislu nadležnosti svih subjekata iz ove oblasti, djelotvorne primjene propisa i njihove koordinisane saradnje i ukazao na važnost iskazivanja spremnosti i pune posvećenosti kontinuiranom unapređenju sigurnosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora.

Na bazi sprovedene rasprave, Odbor je, između ostalog, konstatovao da je oblast civilnog vazduhoplovstva u nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva, da je regulisana odredbama Zakona o vazdušnom saobraćaju i pratećim podzakonskim aktima iz predmetne oblasti, kao i da se iste primjenjuju i na operacije vojnih vazduhoplova ukoliko se obavljaju po pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva - ICAO. Poseban osvrt ovom prilikom Odbor je učinio na djelatnost Nacionalnog odbora za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva, Nacionalni program bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i Nacionalni program kvaliteta bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva.

U iznijetom kontekstu, Odbor je istakao značaj djelotvorne primjene Nacionalnog programa bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva imajući u vidu da se izrađuje u skladu sa propisima Evropske unije iz oblasti bezbjednosti tj. dokumentom Evropske konferencije za civilno vazduhoplovstvo, a primjenjuje se uz uvažavanje standarda i preporučene prakse međunarodnih organizacija i regulative Evropske unije.

Odbor je, imajući u vidu da Crna Gora ima malu veličinu vazdušnog prostora, da je posjedovanje i održavanje savremenih borbenih aviona veoma skupo, kao i da je pitanje pravovremene mogućnosti njihove reakcije u slučaju ulaska neidentifikovanog vazduhoplova u vazdušni prostor Crne Gore upitno, zaključio da svi subjekti sistema vazdušnog saobraćaja treba da nastave sa preduzimanjem aktivnosti na jačanju regionalne saradnje radi preveniranja potencijalnih neželjenih situacija.

U kontekstu aktivnosti koje Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzima u predmetnoj oblasti, Odbor je ponovo ukazao na potrebu jačanja Avio helikopterske jedinice Direktorata za vanredne situacije za svrhe traganja i spašavanja, kroz obezbjeđivanje i sertifikovanje dodatnog tima za traganje i spašavanje i to nabavku dodatnog spasilačkog helikoptera (SAR) i jačanje kapaciteta ljudstva, posebno spasilaca i ljekara.

Na bazi pribavljene dokumentacione osnove i rasprave koja je uslijedila Odbor je usvojio sljedeće

ZAKLJUČKE:

1. Odbor je konstatovao neophodnost nastavka usklađivanja nacionalnih propisa iz oblasti vazduhoplovnog saobraćaja sa standardima Evropske unije, te potrebu zalaganja svih subjekata sistema vazdušne bezbjednosti radi postizanja trajnih i efikasnih rezultata i izgradnje kredibiliteta u predmetnoj oblasti;

2. Odbor je prepoznao potrebu da svi subjekti sistema vazdušne bezbjednosti u Crnoj Gori kontinuirano rade na jačanju kapaciteta radi obezbjeđenja pune sigurnosti svih učesnika u složenom sistemu vazdušnog saobraćaja;
3. U cilju obezbjeđenja najvišeg stepena usaglašenosti u primjeni propisa, standarda, procedura i organizacija u vezi sa vazduhoplovom, vazduhoplovnim i drugim osobljem, vazdušnim putevima i pomoćnim službama nadležni činioci sistema su dužni ostvarivati najviši stepen saradnje, a time i pružiti puni doprinos unapređenju vazdušne bezbjednosti;
4. Odbor je, imajući u vidu da Crna Gora predstavlja prepoznatljivu turističku destinaciju, uočio potrebu kontinuirane nadogradnje strategija i propisa iz oblasti civilnog vazduhoplovnog saobraćaja, kao i drugih aktivnosti iz ove oblasti radi postizanja najvišeg nivoa sigurnosti ljudi i materijalnih dobara, saglasno nacionalnim i međunarodnim standardima;
5. Odbor je, uz osvrt na činjenicu da je najpodesniji način rješavanja pitanja kontrole i nadzora vazdušnog prostora za zemlje Balkana regionalni pristup, pozdravio aktivnosti Ministarstva odbrane u okviru BRAAD projekta (Balkan Regional Approach to Air Defence), kao multinacionalne inicijative NATO, koji ima za cilj modernizaciju sposobnosti zaštite vazdušnog prostora država na Balkanu, povećanje interoperabilnosti između država u BRAAD inicijativi sa NATO, te racionalizaciju troškova kroz zajedničku nabavku potrebnih sredstava.

Članovi Odbora Snežana Jonica i Velizar Kaluđerović podržali su zaključke 1, 2, 3 i 4 dok su, u pogledu zaključka br. 5 glasali protiv.

Za Izvještaj u cjelini glasalo je šest poslanika: Mevludin Nuhodžić, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović i Suljo Mustafić, dok su poslanici Snežana Jonica i Velizar Kaluđerović bili uzdržani.

Treća tačka dnevnog reda: PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O TAJNOSTI PODATAKA

Uvodno obrazloženje o ovoj tački dnevnog reda dao je direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka Savo Vučinić i istakao da se razlozi za donošenje Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o tajnosti podataka zasnivaju na potrebi da se predsjedniku i članovima Senata Državne revizorske institucije, u vršenju poslova iz njihove nadležnosti, omogući pristup tajnim podacima bez dozvole za pristup tajnim podacima, na koji način bi se realizovala mjera iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2013-2014. godine, kao i na iskustvima stečenim u primjeni Zakona, koja su ukazala na potrebu izmjene i dopuna određenih odredbi, koje se odnose na potrebu podnošenja zahtjeva za pristup tajnim podacima za kolegijalna radna tijela i određivanje ovlašćenih lica za određivanje stepena tajnosti dokumentima koja nastaju u radu tih radnih tijela, te propisivanja roka za ponovno podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima, u slučaju da se odbije zahtjev za izdavanje dozvole. Direktor Vučinić je ukazao i

da je Predlog zakona usaglašen sa Odlukom Savjeta Evropske unije o bezbjednosnim propisima za zaštitu tajnih podataka EU (2013/488/EU) i izmjenama i dopunama NATO direktiva iz 2014. godine.

U raspravi su učestvovali Snežana Jonica i Velizar Kaluđerović.

Zamjenica predsjednika Odbora Snežana Jonica je podsjetila da se čestim izmjenama i dopunama navedenog zakonskog akta širi krug lica koja imaju pristup tajnim podacima bez dozvole za pristup, cijeneći da treba razmotriti obezbjeđenje istih uslova za sve poslanike kako bi se sprovedla dosljedna primjena Poslovnika Skupštine Crne Gore, ističući da aktuelno rješenje onemogućava zainteresovanim poslanicima prisustvo sjednicama radnih tijela na kojima se razmatra materijal označen stepenom tajnosti. Takođe je ukazala da, saglasno važećem Zakonu, nije moguće obezbijediti zamjenu za odsutnog člana Odbora na navedenim sjednicama. Poslanica se u nastavku interesovala da li je bilo tendencija za jačanje nadležnosti Direkcije za zaštitu tajnih podataka kroz zakonske izmjene i dopune, sa posebnim osvrtom na mehanizme nadzora i zaštite u svijetlu tzv. afere Depeša.

Poslanik Velizar Kaluđerović iskazao je podršku predloženom rješenju da se predsjedniku i članovima Senata Državne revizorske institucije, u vršenju poslova iz njihove nadležnosti, omogući pristup tajnim podacima bez dozvole za pristup tajnim podacima i iskazao interesovanje za pojašnjenje opredjeljenja za rok u kome fizičko ili pravno lice kojem je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima ne može podnijeti novi.

Odgovarajući na postavljena pitanja, direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka Savo Vučinić je, između ostalog, ukazao da objavljeni podaci u slučaju tzv. afere Depeša nisu bili označeni stepenom tajnosti, te da samim tim nisu u nadležnosti organa koji predstavlja i podsjetio na odredbe koje se tiču sprovođenja inspekcijskog nadzora u skladu sa godišnjim planom.

Nakon sprovedene rasprave Odbor je, na osnovu člana 21 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, u vezi sa članom 69 stav 2 Poslovnika, Skupštini Crne Gore podnio

I Z V J E Š T A J

o

RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O TAJNOSTI PODATAKA

Nakon uvodnih napomena predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je većinom glasova odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o tajnosti podataka.

Za Izvještaj u cjelini glasalo je šest poslanika: Mevludin Nuhodžić, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović i Velizar Kaluđerović, dok je poslanica Snežana Jonica bila uzdržana.

Četvrta tačka dnevnog reda: TEKUĆA PITANJA

U okviru ove tačke dnevnog reda, članovi Odbora su jednoglasno (bez primjedbi) usvojili predloženi tekst zapisnika sa 37. sjednice Odbora.

Predsjednik Odbora je podsjetio i da je u materijalima za sjednicu članovima dostavljena i Inicijativa tima Pokreta za vojnu neutralnost Crne Gore u vezi sa aferom, poznatom u javnosti kao »Depeša«, kao i Zaključak koji je Savjet za građansku kontrolu rada policije usvojio u postupku ocjene primjene policijskih ovlaštenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda tokom fudbalske utakmice između reprezentacija Crne Gore i Ruske Federacije održane 27. marta 2015. godine.

Poslanik Velizar Kaluđerović je podsjetio da je Odboru dostavljena nova informacija Vijeća za nacionalnu bezbjednost i sugerisao članovima da se sa istom upoznaju.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Sjednica je završena u 12 sati i 50 minuta.

SEKRETAR ODBORA

Zorana Baćović, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Mevludin Nuhodžić, s. r.